

Sygnatura akt VI Ka 655/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 września 2018** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Sędziowie SSO Piotr Mika (spr.)

SSO Małgorzata Peteja-Żak

Protokolant Monika Dąbek

przy udziale Jarosława Dorczaka Prokuratora Prokuratury Rejonowej wZ.

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r.

sprawy skazanego **H. K.** ur. (...) w S.

syna K. i B.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 27 kwietnia 2018 r. sygnatura akt II K 558/18

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia skazanego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 655/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie o sygnaturze akt II K 558/18 Sąd Rejonowy w Zabrze w oparciu o art. 85§1 i 2 k.k. i art. 86§1 i 4 k.k. połączył kary orzeczone wobec skazanego H. K. wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Zabrze z 9.11.2011 r. sygn. II K 970/11 - 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności ,
 - Sądu Rejonowego w Zabrze z 19.10.2015 r. sygn. II K 346/14 - 3 lat pozbawienia wolności,
- orzekając w ich miejsce karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

W oparciu o art. 577 k.p.k. na poczet tej kary zaliczono skazanemu okres dotychczas odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie II K 346/14 w dniach 9 i 10.08.2013 r. oraz w okresie od 18.02.2014 r. od godz. 00: 00 do dnia 27.02.2018

r. do godz. 00: 00, od dnia 8.03.2014 r. od godz. 00: 00 do dnia 15.05.2014 r. do godz. 00: 00 oraz od dnia 8.09.2017 r. od godz. 16.30 do dnia 27.04.2018 r. do godz. 12:30.

Na mocy art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85§2 k.k. umorzono postępowanie w przedmiocie objęcia niniejszym wyrokiem łącznym kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Zabrze: z 21.12.1999 r. sygn. II K 1054/99, z 15.03.2001 r. sygn. II K 1340/00, z 27.02.2007 r. sygn. VII K 1312/06.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżając orzeczenie w punkcie 1. na korzyść skazanego zarzucił:

1. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, a to opinii Zakładu Karnego w O.;
2. mający istotny wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy zasada pełnej absorpcji nie może znaleźć zastosowania, podczas gdy istnieją przesłanki przemawiające za zastosowaniem w niniejszej sprawie zasady pełnej absorpcji.

Z ostrożności procesowej sformułowano w apelacji także zarzut:

3. rażącej niewspółmierności kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do celów jakie kara ta winna spełniać w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania, jak również mając na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze kary.

W oparciu o ww. zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wydanie wyroku łącznego przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji i wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze najsurowszej z kar podlegających łączeniu, a to kary 3 lat pozbawienia wolności.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy jest bezzasadna.

Całkowicie nietrafne są zawarte w apelacji zarzuty naruszenie prawa procesowego, jak też błędu w ustaleniach faktycznych. Informacje zawarte w opinii zakładu karnego o skazanym nie zostały przez sąd meriti w żadnym razie błędnie ocenione. Fakty dotyczące zachowania skazanego w czasie pozbawienia wolności są przecież jednoznaczne i nie sposób ich zakwestionować. Kwestia oceny, czy informacje te powinny prowadzić do ukształtowania wymiaru kary łącznej bardziej bądź mniej korzystnego dla skazanego nie jest problemem związanym z oceną wiarygodności dowodu w postaci opinii o skazanym, lecz dotyczy sfery oceny sądu dotyczącej okoliczności wpływających na wymiar kary łącznej i nadania poszczególnym okolicznościom właściwego znaczenia dla wymiaru tej kary. Oceny tej nie dokonuje się przy zastosowaniu kryteriów z art. 7 k.p.k., lecz przez pryzmat regulacji prawa materialnego i okoliczności wpływających na sądowy wymiar kary.

Podobnie poza sferą czynionych przez sąd ustaleń faktycznych pozostaje ocena, czy wymiar kary łącznej powinien zostać ukształtowany przy zastosowaniu zasady absorpcji czy też innej z zasad. Formułowanie w związku niezastosowaniem przez sąd zasady absorpcji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych jest całkowicie bezzasadne.

Jedynym zarzutem apelacji podlegającym merytorycznej ocenie pozostaje zarzut rażącej niewspółmierności kary łącznej. Postulat dotyczący ukształtowania wymiaru tej kary przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji, a więc wymierzenia skazanemu kary łącznej w wysokości najsurowszej kary jednostkowej podlegającej połączeniu, nie znajduje należytego uzasadnienia w okoliczności sprawy. Przypomnieć wypada, że zasadę absorpcji stosuje się wyjątkowo, gdy przestępstwa objęte realnym zbiegiem w liczbie nie więcej jak dwa, wskazują na bliską więź przedmiotową i podmiotową, są jednorodnej i popełnione zostały w bliskim związku czasowym i miejscowym, stanowiąc jeden zespół zachowań sprawcy, objęty jednym planem działania. Zasadę tę można również stosować przy znacznej dysproporcji pomiędzy wymiarem kar jednostkowych w sytuacjach, gdy surowa kara jednostkowa, zazwyczaj

długoterminowa kara pozbawienia wolności pozwala liczyć na to, że wykonanie dodatkowo dużo mniej dolegliwej krótkoterminowej kary pozbawienia wolności nie będzie miało istotnego wpływu na osiągnięcie wobec skazanego zapobiegawczych celów kary.

W realiach niniejszej sprawy mamy jednak do czynienia z karami orzeczonymi w sumie za 4 przestępstwa, tj. jedno przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 30 lipca 2011 roku za które orzeczono karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (sprawa II K 970/11) oraz czyny z art. 207 § 1 k.k. popełniony w okresie od sierpnia 2008 roku do 9 sierpnia 2013 roku, z art. 197 § 1 k.k. popełniony w nocy z 8 na 9 sierpnia 2013 roku oraz z art. 245 k.k. popełniony od września 2013 roku do 23 stycznia 2014 roku. (sprawa II K 346/14), przy czym 3 ostatnie czyny objęte zostały węzłem kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności. W istocie mamy więc do czynienia z kumulacją szeregu okoliczności przemawiających przeciwko zastosowaniu zasady absorpcji przy kreowaniu kary łącznej, skoro przeciwko niej świadczą: dwuletni odstęp czasu pomiędzy popełnieniem czynu z art. 244 k.k. oraz czynów z art. 197 § 1 k.k. i art. 245 k.k., naruszenie przez skazanego różnych dóbr chronionych (zbieżność dotyczy tylko czynów z art. 244 k.k. i art. 245 k.k.), wreszcie całkowicie odmienny sposób działania i miejsce. Brakuje również istotnej różnicy między wymiarem kar podlegających połączeniu.

Co prawda skarżący wskazuje na łączący wszystkie popełnione przez skazanego przestępstwa wspólny element w postaci problemów alkoholowych skazanego. lecz trudno odnaleźć przyczynę, dla której wskazany wspólny element miałby uzasadniać potrzebę redukcji dolegliwości reakcji karnej dla osoby sprawcy. Niezależnie jednak od tego wypada zwrócić uwagę na fakt, że czyn z art. 244 k.k. nie został przez skazanego popełniony pod wpływem alkoholu, a pozostałe, jeśli nawet miały związek z alkoholizmem skazanego, zostały już objęte węzłem kary łącznej orzeczonej w sprawie II K 346/14, stąd w chwili obecnej uwzględnienie tej okoliczności prowadziłoby w istocie do ponownego uwzględnienia tej samej okoliczności i bezpodstawnej podwójnej redukcji kary. Wskazana sytuacja wyraźnie więc wskazuje na potrzebę sięgnięcia przy ustalaniu wymiaru kary łącznej do zasadny co najmniej asperacji, a więc jedynie częściowej redukcji dolegliwości płynącej dla skazanego z odrębnego wykonania kar podlegających połączeniu. Nie sposób zaprzeczyć, że na poziom tej redukcji istotny wpływ mają informacje dotyczące zachowania skazanego w czasie odbywania kary pozbawienia wolności. Pozytywnie ocenić należy fakt poddania się skazanego terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, brak kar dyscyplinarnych, trzy nagrody oraz sumienne wykonywanie nieodpłatnej pracy. Obok tych elementów pojawiają się jednak okoliczności, które na tak pozytywną ocenę już nie zasługują. W szczególności dotyczy to minimalnego zaangażowania skazanego w realizację planu indywidualnego programowego oddziaływania, braku zgody skazanego na udział w programie interwencyjnym dla sprawców nadużyć w rodzinie i deklarowanej w rozmowach bezkrytycznej oceny popełnionych przez siebie przestępstw. Wynikający z treści art. 85 a k.k. prymat uwzględnienia celów zapobiegawczych kary przy wymiarze kary łącznej, sprawia, że obok oceny zachowania skazanego w zakładzie karnym, kreując wymiar tej kary sąd uwzględnić musi także inne okoliczności dotyczące skazanego rzutujące na możliwość osiągnięcia wskazanego celu zapobiegawczego. W tym kontekście na wysokość kary łącznej musi wpłynąć także liczba pozostałych skazań H. K., za przestępstwa nieobjęte węzłem kary łącznej, za które skazywano go trzykrotnie. Wymierzone za nie kary nie przyniosły spodziewanego efektu zapobiegawczego, stąd uznać należy, że miarkowanie dolegliwości wynikającej dla skazanego z orzeczonych kar jednostkowych nie powinno prowadzić do nadmiernego łągodzenia tych dolegliwości.

Mając na uwadze powyższe okoliczności ustalony w zaskarżonym wyroku wymiary łącznej, która z stosunku do sumy kar podlegających łączeniu skraca pobyt skazanego w zakładzie karnym o 6 miesięcy jest właściwy a zarzut rażącej jej niewspółmierności nie zasługuje na uwzględnienie. Z tego też powodu przy niestwierdzeniu uchybień podlegających uwzględnieniu niezależnie od zakresu zaskarżenia orzeczenia i podniesionych w środku odwoławczym uchybień wyrok sądu I instancji należało utrzymać w mocy.

Mając na uwadze fakt odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności i ograniczone z tego powodu możliwości zarobkowe, sąd odwoławczy uznał, że uiszczenie przez skazanego wydatków postępowania odwoławczego byłoby dla H. K. zbyt uciążliwe. Skutkiem takiej oceny było zwolnienie skazanego z obowiązku zapłaty tych wydatków i obciążenie nimi Skarbu Państwa.